

NÁZEV ŠKOLY:	GYMNÁZIUM JOSEFA JUNGMANNA LITOMĚŘICE, Svojsíkova 1, příspěvková organizace
ČÍSLO PROJEKTU:	CZ.1.07/1.5.00/34.1082
NÁZEV MATERIÁLU:	VY_32_INOVACE_4B_20_Islám
TÉMA SADY:	Filozofie, religionistika, náboženství
ROČNÍK:	4. ročník, oktáva
DATUM VZNIKU:	Červen 2013
AUTOŘI:	Luboš Nergl, Andrea Skokanová

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Islám

Anotace:

Výukový materiál je určen pro předmět základy společenských věd ve 4. ročníku.

Materiál obsahuje texty z učebnic určených převážně pro výuku na vysokých školách, jen výjimečně obsahuje jiné texty. Texty nemohou nahradit soustavný výklad dané problematiky, jejich funkce je motivační k dalšímu studiu zejména uvedených titulů. Zároveň je úloha textů inspirativní k frontálním diskusím a skupinovým debatám. Výše zmíněné inspiraci slouží otázky a úkoly.

Žáci si mohou texty vytisknout, stáhnout do mobilu či tabletu, mohou si je převést do otevřeného formátu, opatřit poznámkami, napsat odpovědi. Rovněž během vyučovací hodiny lze texty promítnout dataprojektorem na plátno.

Časová náročnost: 2 vyučovací hodiny týdně.

Přístup k internetu není bezpodmínečně nutný, jen některé úkoly odkazují na elektronické zdroje.

Ziauddin Sardar, Zafar Abbas Malik: Islám

Prorok Muhammad se narodil roku 570 v Mekce na Arabském poloostrově v dnešní Saúdské Arábii. Jeho otec Abdulláh zemřel několik týdnů před chlapcovým narozením. Dědeček svěřil dítě pěstounce jménem Chalima, která se o ně starala v raném dětství. Když bylo chlapci šest let, jeho matka zemřela. O dva roky později zemřel i dědeček. O mladého Muhammada se nyní staral strýc z otcovy strany Abú Tálíb. Abú Tálíb byl šlechtivý, ale chudý muž. Muhammad byl tedy nucen vydělávat si na živobytí již od útlého věku, a proto se nemohl učit číst a psát.

Roku 622: Přesně rok po „noční pouti“ přesvědčila Muhammada skupina muslimů z Medíny, města ležícího asi 300 kilometrů severně od Mekky, aby se přestěhoval do jejich města. Muhammad souhlasil, protože život v Mekce již byl nesnesitelný. Mekkáňští nepřátelé mezitím vymysleli důmyslný plán, jak Muhammada zabít. Ve stanovený den vnikli do jeho domu s úmyslem ubodat ho ve spánku. Ke svému úžasu zjistili, že Muhammad ve společnosti svého druha Abú Bakra již odešel do Medíny. V jeho posteli ležel jeho mladý bratranec Alí. Mekkáňští vytvořili stíhací oddíl a začali uprchlíky pronásledovat. Muhammad a Abú Bakr se skryli v jeskyni na hoře Thawr a nakonec bezpečně dorazili do Medíny.

Muslimský kalendář je lunární kalendář založený výhradně na změnách Měsíce. Muslimský rok nebere ohled na roční období. Každým rokem se odchýlí od solárního roku přibližně o jedenáct dní a v důsledku toho se jednou za 32,5 roku posune o celý solární rok. Jestliže v určitém roce připadá postní měsíc ramadán na horké léto, za šestnáct a čtvrt roku připadne na chladné období.

Výraz „Korán“ znamená doslova „čtení“ nebo to, co má být čteno. Je to slovo Boží zjevené v „jasné arabské řeči“ Muhammadovi prostřednictvím archanděla Gabriela. Jazyk Koránu se zásadně liší od jazyka, jímž Muhammad mluvil v každodenním životě - nelze jej zaměnit například s jazykem Prorokových výroků. V podstatě platí, že islám je Korán.

Muhammadovi se dostalo prvního zjevení Koránu v roce 610, když mu bylo čtyřicet let. Zjevení pokračovala dalších 23 let a objevovala se po částech a s přestávkami. Poslední zjevení se objevilo 81 - 82 dní před Prorokovou smrtí v roce 632 a jeho výsledkem je tento verš: „Dnešního dne jsem pro vás dovršil vaše náboženství a naplnil nad vámi své dobrodiní a zlíbilo se mi dát vám islám jako náboženství.“ (5, 3)

Ihned po Prorokově smrti se objevily snahy vytvořit jediný sjednocený psaný text. Abú Bakr, první islámský chalífa, dal pokyn hlavnímu Muhammadovu písaři Zajdovi bin Thabítovi, aby shromáždil všechny zapsané fragmenty Koránu. Sestavený text zůstal v péči Abú Bakra a po jeho smrti v roce 634 byl předán Umarovi, druhému chalífovi, který jej svěřil své dceři Hafse (jedné z Muhammadových manželky). Po Umarově smrti v roce 644 ustanovil třetí chalífa Uthmán výbor vedený Zajdem bin Thabítem. Úkolem tohoto výboru bylo zhotovit šest kopií Abú Bakrova originálu. Jakmile byl úkol dokončen a kopie byly pečlivě rukou přepsány na pergamen, nechal

Uthmán shromáždil Prorokovy druhy a uspořádal veřejné čtení „autentické“ verze Koránu. Potom nařídil zničit všechny ostatní kopie a rozeslat „autentická“ vydání do různých středisek rozlehlého muslimského světa. Text dnešního Koránu je přesně stejný jako Uthmánovo „autentické“ vydání.

Díky svému zvláštnímu jazyku a struktuře je Korán relativně snadno zapamatovatelný. Jazyk vede přednášejícího od slova ke slovu, struktura se vyznačuje představivostí a barvitým stylem a vede od verše k verši. Přednášení Koránu je vysoce rozvinutou uměleckou formou. Má dvě obecně přijímané techniky: hudebně krásný přednes zvaný tadžvíd a pomalé a úmyslně jednoduché předřikávání tartíl. Mladí muslimové se od útlého věku učí přednášet Korán a učí se celý text z paměti. Korán je tedy jedinou knihou v dějinách lidstva, kterou se lidé učí z paměti od prvního do posledního slova. Na světě jsou doslova miliony lidí, kteří si říkají háfíz - znají Korán z paměti.

Islám:
Poselství Muhammadovo
(ideální podoba)

Ti, kteří přijmou Korán jako slovo Boží a Muhammada jako proroka Božího, se nazývají muslimové. Muslim se stane muslimem vyslovením šahády neboli vyznání víry. Šaháda se skládá ze dvou částí: první obsahuje popření, druhá potvrzení. Popření prohlašuje: „Není božstva kromě Boha...“ Potvrzení stvrzuje: ...a Muhammad je posel Boží“.

OTÁZKY A ÚKOLY

1. Má islám něco společného s judaismem a křesťanstvím?
2. Najděte na mapě (atlasu světa nebo světových dějin) města Mekku a Medinu.
3. Kdo jsou háfíz? Existují někteří takoví křesťané?
4. V čem se Muhammad lišil od Ježíše?
5. Je islám náboženstvím mystickým, nebo prorockým?

Zdroje:

SARDAR, Z., MALIK, Z. A. *Islám*. 1. vyd. Praha: Portál, 2004, ISBN 80-7178-882-1, str. 5, 18, 37, 39, 41, 49